

LUGOSSY MÁRIA '81

DOROTTYA UTCAI KIÁLLITÓTEREM / BUDAPEST / JÚNIUS 2-21.

Kemény anyagból, krómacélból és rézből formált, kristályosan metszett kispasztika igényű plakettekkel jelentkezett eddig a kiállításain Lugossy Mária. Művei formai tisztasága alapján nem volt nehéz megállapítani róla, hogy az egyik legművesebb szobrászunk, kompozíciói szakmai szabatosága, finomsága gyakran az ékszerművesek bravúros technikájára is emlékeztetett. Tevékenysége némiképp átmenetet alkotott az ötvösség és a szobrászat között, hiszen a kemény anyagba applikált üvegtetek prizmájának fénytörései a kristályos metszésű kompozícióinak dekoratív jelentést is adtak.

E kispasztikai méretű műveken is érződött azonban, hogy Lugossy Mária nem elégszik meg a finom művű és elsősorban dekoratív értékeket sugárzó művek készítésével. Ha fel is használta a visszatükröződés, a fénycsillámlás dekoratív lehetőségeit, a mű számára valamiként transzcendentális értelmű pasztikai jel létrehozása volt, mintha a tér, a fény, a kozmikus visszatükröződések modellálására törekedett volna tiszta konstrukciójú kompozícióiban. Az is érződött, hogy mindinkább ki akar törni a plakett és a kispasztika műfaji és méretbeli korlátaiból és a művei belső eszmei töltésének, programjának megfelelő méret és forma után vágyik. Lugossy Mária új művében kilép a kis méretek adta lehetőségek köréből és művészete belső eszmei magjának megfelelő kompozíciót alkot — mégpedig olyant, amelyet nem lehet a művészettörténet hagyományos műfaji kategóriái szerint minősíteni: nem monumentális szobor, sztereometrikus térkonstrukció, hanem annak a kozmikus tér- és fényélménynek a nagyszabású modellálási kísérlete, amelyre már metaforikusan a kispasztikáiban is kísérletet tett.

Lugossy nagy élménye a tér-idő-mozgás. Egymásba áthatása és egygyválásuk, egymásba hatolásuk pillanatát akarja pasztikai műben szimbolizálni és állandósítani. Mégpedig olyan méretű műben, amely megteremti a maga fiktív „kozmoszt”, és a teremnyi méretű, tudatosan lehatárolt térben lejátssza a súlyos tömeg és a fényenergia dinamikájának konfliktusát. Az energiasűrűsödés drámai erővel tömöríti a teret egy pontba, mégpedig olyan vehemenciával, amely magába foglalja a térrobbanás potenciálját is. Feszített tér, de nem sztereometrikus értelemben, nem is a konstruktivista pasztika lehetőségein belül, hanem az energiával telítődött tér kísérleteit szimbolizálván. Míg kispasztikáin gyakran a konstruktivitás poézissel vagy dekoratív fényvisszaverődésekkel párosult, e nagy térkompozícióban egyértelműen a transzcendentális ihlet uralkodik és keresi pasztikai-formai realizálásának lehetőségét.

Németh Lajos

KIÁLLÍTOTT MŰVEK

Emlékmű terv, 1978

makett fotó, 50 × 60 cm
(Opusztaszeri pályázat, Schneller Vilmossal)

Tér, struktúra, tömeg, 1979

fotó-grafika, 50 × 60 cm

Fázisok, 1979

fotó-grafika, 50 × 60 cm

Tektonikus projekció, 1979

fotó-grafika, 50 × 60 cm

Ambivalens tér, 1979

fotó-grafika, 60 × 50 cm

Térkristály, 1980

plenit, krómacél,
5 × 15 × 15 cm

Csend I., 1980

kvarcit, krómacél, plexi,
4,5 × 11 × 11 cm

Csend II., 1980

krómacél, plexi,
5 × 11 × 11 cm

Reflexiók, 1980

üveg, krómacél,
7 × 12 × 12 cm

Erőhatások, 1980

krómacél, 7 × 15 × 15 cm

Gyorsuló tér, 1981

fa, acél, alumínium, üveg,
250 × 400 × 600 cm

LUGOSSY MÁRIA KIÁLLÍTÁSA

DOROTTYA UTCAI KIÁLLÍTÓTEREM

1981. JÚNIUS 2—21.

A KIÁLLÍTÁST RENDEZTE: DOBAI ÁGNES

A KATALÓGUST TERVEZTE: KEMÉNY ZOLTÁN

A FOTÓKAT KÉSZÍTETTE: BÁCCKAY GÁBOR, MOLNÁR GÉZA

ISBN száma 963 01 3183 8

PIECES EXHIBITED

Project for monument, 1978

(Photo on model,
50 × 60 cm)

Competition done together
with Vilmos Schneller

Space, structure, mass, 1979

(Photo-graphic, 50 × 60 cm)

Phases, 1979

(Photo-graphic,
50 × 60 cm)

Tectonic projection, 1979

(Photo-graphic,
50 × 60 cm)

Space ambivalente, 1979

(Photo-graphic, 50 × 60 cm)

Space-crystal, 1980

(Plenit, stainless steel,
5 × 15 × 15 cm)

Silence I., 1980

(Rock-crystal, stainless steel,
plexi glas, 4.5 × 11 × 11 cm)

Silence II., 1980

(Stainless steel,
7 × 12 × 12 cm)

Reflections, 1980

(Glass, stainless steel,
7 × 12 × 12 cm)

Power impulses, 1980

(Stainless steel,
7 × 15 × 15 cm)

Accelerating space, 1981

(Wood, steel, aluminium,
glas, 250 × 400 × 600 cm)

Mária Lugossy has always used hard materials such as stainless steel or copper for the medals she has exhibited: crystalline edges enclosing works of an unusual purity of line, demonstrating that she possesses the rare qualities of craftsmanship, precision and sophistication at the highest degree. Her skills are a combination of those of a metal-smith, a jeweller and a sculptress, as is testified by her decorative compositions which disperse light thanks to the glass prisms encapsulated in crystal-shaped pieces of solid matter.

Her exhibits of small sculpture have always given the viewer the impression that Mária Lugossy wishes to step beyond mere decorative qualities of reflection and flicker, she evidently intends her clear-cut structures three-dimensional signs of a transcendental significance, modelling, as it were, space, light and their cosmic reflections. It has also been apparent that she has wished more and more to break out of the conceptual and spatial confines of medals and small sculptures in search of a form and size to suit her intellectual charge and artistic programme.

In her latest work, Mária Lugossy shakes off the fetters of small size and gives full scope to the innermost core of her art in a composition that cannot be classified in terms of traditional art. Neither a monumental statue nor a stereometric spatial construction, this work is an attempt at a largescale model of a cosmic sensation of space and light that she has already tackled metaphorically in her small sculpture.

Lugossy has a unique affinity to space, time and motion. She seeks to capture and symbolize the moment of interaction, interpenetration and union of the three basic concepts in a giant sculpture that creates its own fictitious „cosmos” and acts out the conflict of enormous mass and dynamic light in the purposefully confined area of the exhibition hall.

The dramatic condensation of energy focuses space into a single point with an intensity that forewarns of cataclysmic explosion.

Space is stretched to its very limits, but not in the stereometric or constructivistic sense: the all-pervading tension is that of space overcharged with energy. While Lugossy's small sculptures have often relied on decorative light-reflection or poetic constructivism, this large-sized spatial composition is a telling argument for her transcendental inspiration in quest of an adequate form of sculpture.

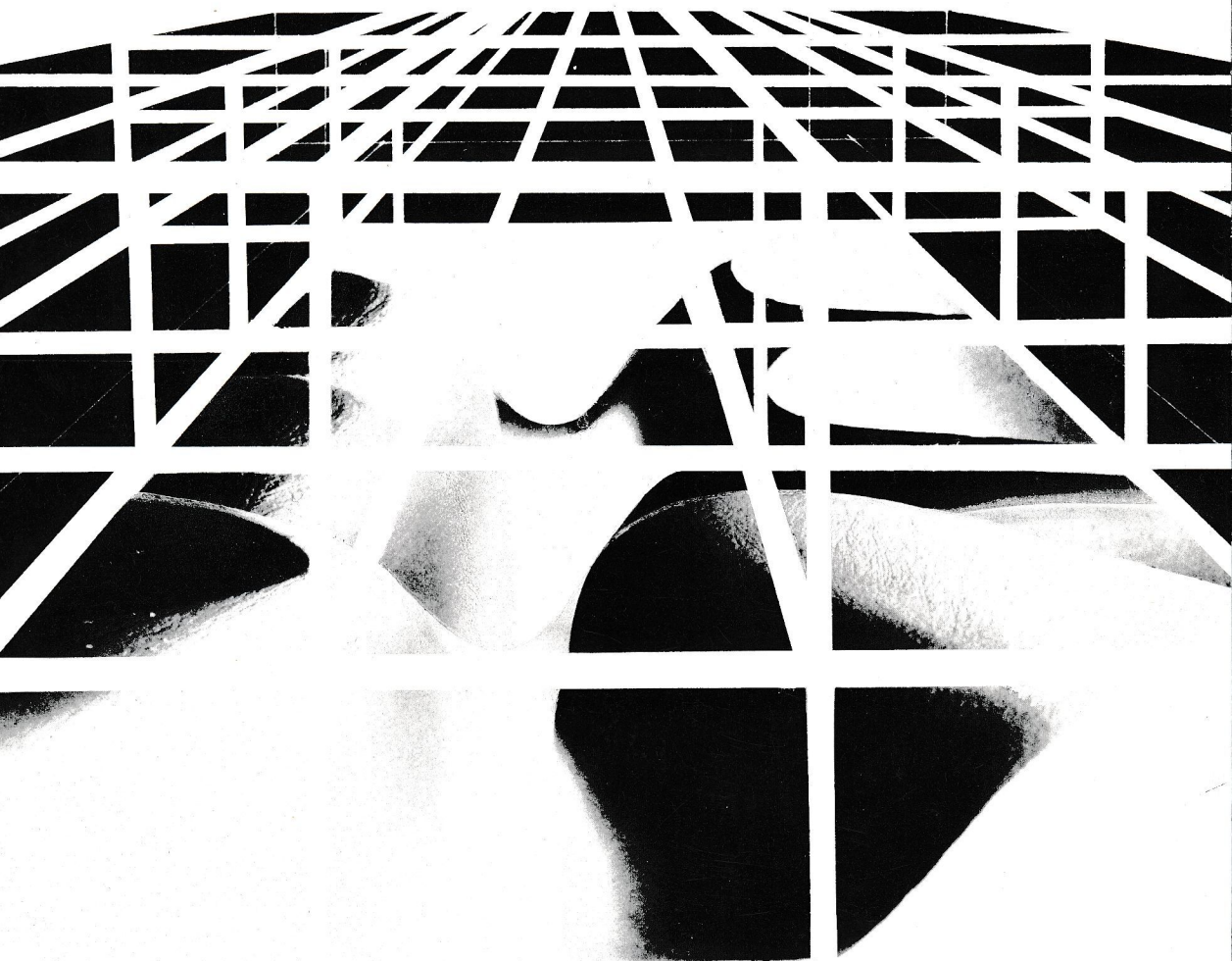
Lajos Németh

English translation: István Ambrózy

Ára: 4,— Ft

400

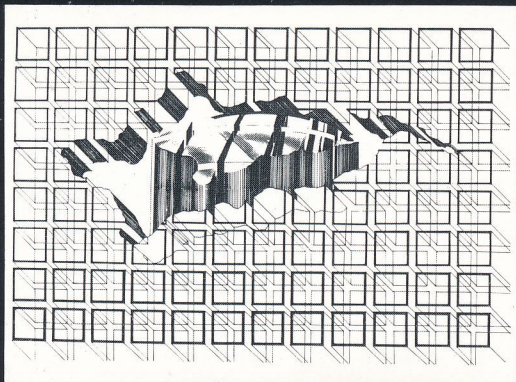
LUGOSSY MÁRIA '81

DOROTTYA UTCAI KIÁLLÍTÓTEREM / BUDAPEST / JÚNIUS 2-21.

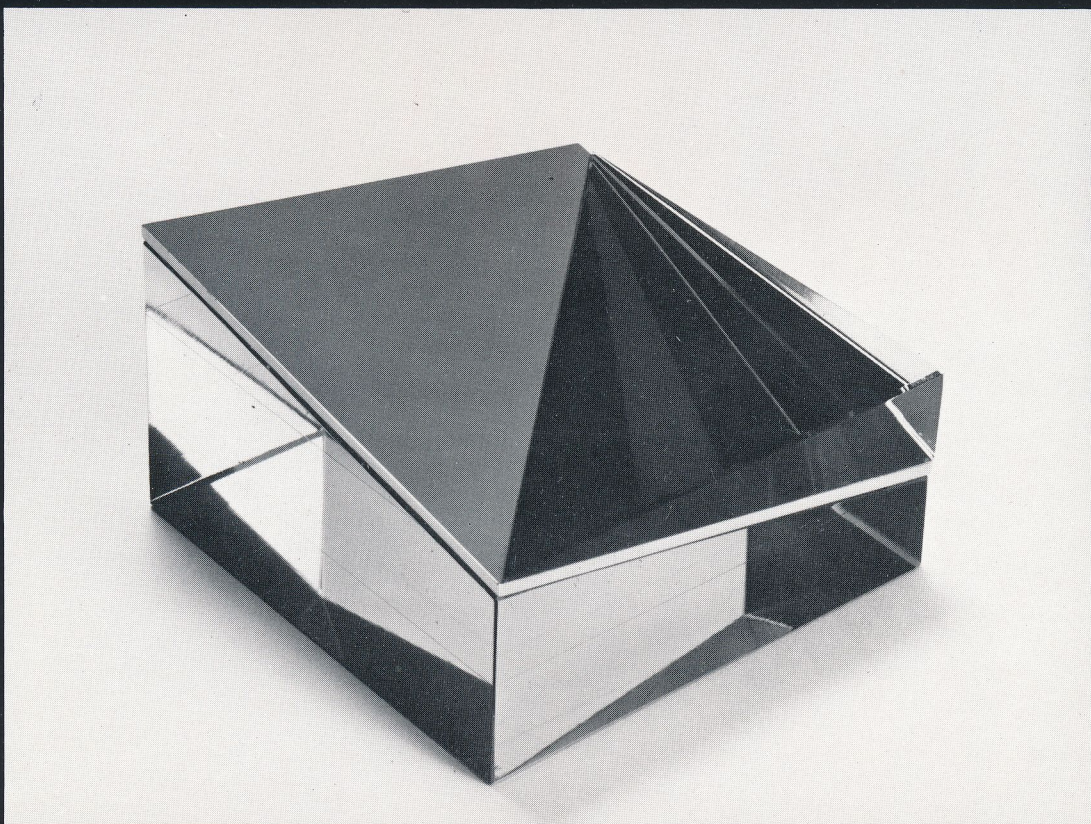
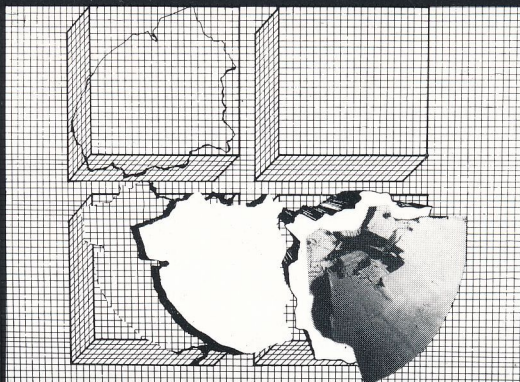
Tér, struktúra, tömeg,
1979

Space, structure, mass,
1979

Fázisok, 1979

Phases, 1979

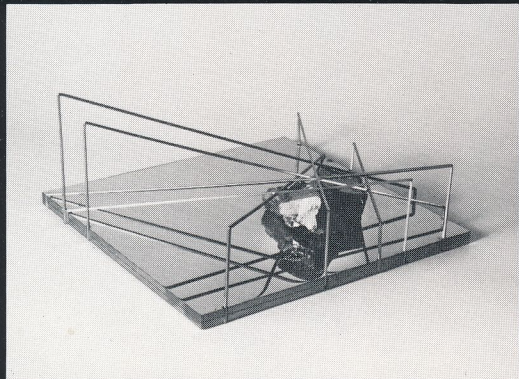

Reflexiók, 1980

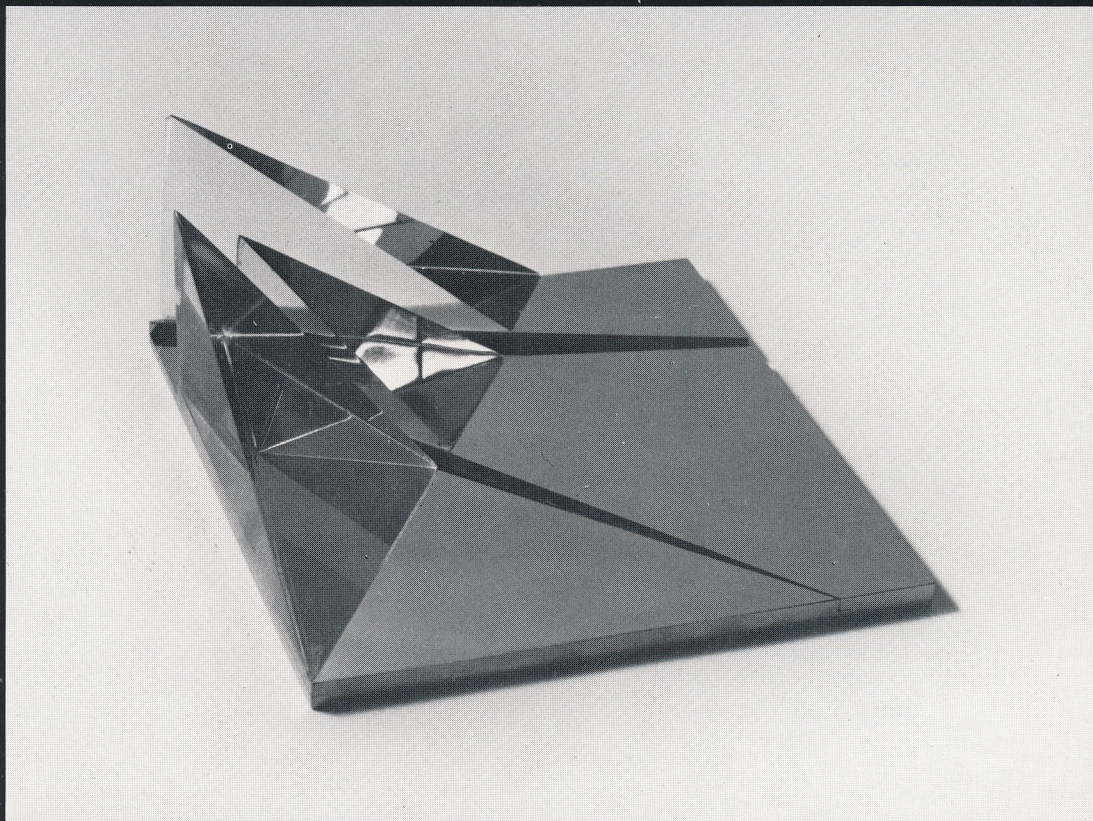
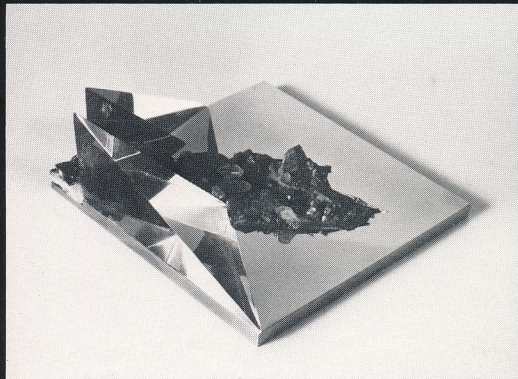
Reflections, 1980

Térkristály, 1980
Space-crystal, 1980

Csend I., 1980
Silence I., 1980

Csend II., 1980
Silence II., 1980